

- VIII. de ontvangen coronacompensatie van € 223.000,-- in 2021 voor 'Inkomstenderving gemeenten' te verrekenen met de algemene middelen;
- IX. de ontvangen coronacompensatie van € 3.596.000,-- in 2021 voor 'Maatschappelijke opvang' bij de jaarrekening 2021 mee te nemen bij de resultaatbepaling en -bestemming;
- X. de ontvangen coronacompensatie van € 370.000,-- in 2021 voor 'Beschermd wonen' bij de jaarrekening 2021 mee te nemen bij de resultaatbepaling en -bestemming;
- XI. de ontvangen coronacompensatie van € 10.000,-- in 2021 voor 'Vrouwenopvang' bij de jaarrekening 2021 mee te nemen bij de resultaatbepaling en -bestemming;
- XII. de ontvangen coronacompensatie van € 692.000,-- in 2021 voor 'Participatie – SW bedrijven' bij de jaarrekening 2021 mee te nemen bij de resultaatbepaling en -bestemming;
- XIII. de ontvangst van € 418.000,-- voor 'Gemeenteraadsverkiezingen' te verrekenen met het deelprogramma 'Dienstverlening' en de begroting 2022 overeenkomstig te wijzigen;
- XIV. de ontvangst van € 313.000,-- in 2021 en 2022 voor 'Systeemleren' bij de jaarrekening 2021 mee te nemen bij de resultaatbepaling en -bestemming en voor de inzet in 2022/2023 te reserveren in de Algemene Bestemmingsreserve en de begroting 2022 overeenkomstig te wijzigen;
- XV. de ontvangst van € 345.000,-- in 2021 t/m 2027 voor 'Personen met verward gedrag' voor 2021 bij de jaarrekening 2021 mee te nemen bij de resultaatbepaling en -bestemming en voor 2022 t/m 2027 te verrekenen met het deelprogramma 'Veiligheid' en de begroting 2022 overeenkomstig te wijzigen;
- XVI. de ontvangst van € 30.000,-- in 2021 voor 'Inburgering' bij de jaarrekening 2021 mee te nemen bij de resultaatbepaling en -bestemming;
- XVII. de ontvangst van € 55.000,-- in 2021 voor 'Einde lening inburgeringsplicht' bij de jaarrekening 2021 mee te nemen bij de resultaatbepaling en -bestemming;
- XVIII. de ontvangst van € 100.000,-- in 2021 voor 'Stedelijke vernieuwingsgebieden' bij de jaarrekening 2021 mee te nemen bij de resultaatbepaling en -bestemming;
- XIX. de ontvangst van € 185.000,-- in 2021 voor 'Experiment gesloten coffeeshopketen' bij de jaarrekening 2021 mee te nemen bij de resultaatbepaling en -bestemming;
- XX. de ontvangst van € 1.000,-- in 2021 voor 'Ongeadresseerde briefstembiljettenveloppen' te verrekenen met de algemene middelen.

Aanleiding en doel

Dinsdag 14 december 2021 is de decembercirculaire gemeentefonds 2021 verschenen. In de circulaire staat informatie over de hoogte van de uitkering uit het gemeentefonds in 2021 t/m 2026.

Kader

De algemene uitkering is de belangrijkste inkomstenbron van gemeenten. De verdeling van de algemene uitkering is gebaseerd op de Financiële-Verhoudingswet. Door middel van circulaire informeert het Rijk de gemeenten over de ontwikkeling van de omvang en verdeling van het gemeentefonds.

Argumenten en afwegingen

De algemene uitkering is vrij besteedbaar voor gemeenten. De toelichtingen in de circulaire beogen niet het bestedingsdoel van de beschikbare middelen in te kaderen of te oormerken. Algemene ontwikkelingen in de omvang en verdeling van het gemeentefonds verrekenen we met onze algemene middelen. Als er middelen beschikbaar worden gesteld voor taakmutaties of via decentralisatie- en integratieuitkeringen verrekenen we dit in principe met de sector.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten via maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor. Die drie zijn aan wijzigingen onderhevig.

Toelichting resultaat gemeentefonds 2021		Dec. Circ.	Sept. Circ.	Vershil
Concernresultaat gemeentefonds		19.479	8.125	+11.354
<u>Nog te verrekenen bij de jaarrekening 2021:</u>				
2. Versterking dienstverlening gemeenten	1.697			
6. Kwaliteitsborging bouw- en woningtoezicht	88			
7. Lokaal cultuuraanbod*	699			
9. Maatschappelijke opvang*	3.596			
10. Beschermd wonen*	370			
11. Vrouwenopvang*	10			
12. Participatie SW bedrijven	692			
14. Systeemleren	313			
15. Personen met verward gedrag	345			
16. Inburgering	30			
17. Einde inburgeringsplicht	55			
18. Stedelijke vernieuwingsgebieden	100			
19. Experiment gesloten coffeeshopketen	<u>185</u>			
		-8.180		-6.519
<u>Te verrekenen met inhoudelijk programma 2021:</u>				
3. Jeugdhulp	251			
4. Continuïteit van zorg, meerkosten*	<u>592</u>			
		-843		-2.503
Vrij besteedbaar concernresultaat gemeentefonds		10.457	8.125	+2.332

*) *betreft compensatie COVID-19*

Na verwerking van de decembercirculaire ontstaat een voordeel van 19,5 miljoen euro ten opzichte van de begroting 2021. Het resultaat gemeentefonds is daarmee 11,4 miljoen euro hoger dan eerder gemeld bij voortgangsrapportage 2021-II. Voor een groot deel (9,3 miljoen euro) wordt dit veroorzaakt door taak-mutaties die we in 2021 niet meer in de begroting kunnen verwerken. De mutaties in deze circulaire die met de algemene middelen worden verrekend (digitale voorzieningen, kwaliteitsborging bouw- en woningtoezicht gedeeltelijk en compensatie inkomstenderving) bedragen 0,2 miljoen euro voordelig. Daarnaast houden we alvast voor 0,9 miljoen euro rekening met toegezegde coronacompensatie inkomstenderving toeristen- en parkeerbelasting die later in de meicirculaire 2022 nog wordt verwerkt. Door gewijzigde maatstaven en een bijstelling van de uitkeringsfactor in 2019 en 2021 resulteert een voordeel van 1,2 miljoen euro.

Eind vorig jaar informeerden we uw raad per brief over de correctie activering BTW betreffende riolering. In deze brief gaven we aan dat het verwachte resultaat na verwerking van de correctie uitkomst op 26,8 miljoen euro positief. Het resultaat na aftrek van bestemmingsvoorstellen die vallen binnen het afgesproken kader zal na verwerking van deze correctie dalen tot 0,3 miljoen euro.

Het effect van de decembercirculaire 2021 is dat het verwachte resultaat met 11,4 miljoen euro stijgt tot 38,2 miljoen euro. Het resultaat na aftrek van bestemmingsvoorstellen binnen het afgesproken kader neemt toe met 2,3 miljoen tot 2,6 miljoen euro voordelig. Dit betreft dus het effect van de actualisatie van de raming de algemene uitkering van het gemeentefonds. Bij de jaarrekening 2021 zullen ook de resultaten op andere onderdelen van de begroting blijken en zal het definitieve totaalresultaat in 2021 nog wijzigen.

Taakmutaties

Aan het gemeentefonds kunnen afzonderlijke bedragen worden toegevoegd voor nieuwe taken en voor intensivering van bestaande taken. Dat leidt tot extra ontvangsten. Ook kunnen afzonderlijke bedragen worden uitgenomen voor het geheel of gedeeltelijk vervallen van bestaande taken. Dat zijn kortingen, die tot minder middelen leiden. Zowel de groei als de krimp zijn in principe afweegbaar.

Taakmutaties (x 1.000 euro)	Deelprogramma	2021	2022	2023	2024	2025
1. Digitale voorzieningen	<i>Algemene middelen</i>	-91				
2. Versterking dienstverlening		339	339	365	365	365
	<i>Algemene Bestemmingsreserve</i>	74	74	74	74	74
		714	714	714	714	714
3. Jeugdhulp	<i>4.2 Passende ondersteuning en zorg</i>	251				
4. Continuïteit zorg, meerkosten*	<i>4.2 Passende ondersteuning en zorg</i>	348				
	<i>4.2 Passende ondersteuning en zorg</i>	244				
5. Salarislasten zorgdomein	<i>3.3 Welzijn gezondheid en zorg</i>		538	538	538	538
	<i>3.3 Welzijn gezondheid en zorg</i>		461	461	461	461
6. Kwaliteitsborging bouw	<i>8.4 Kwaliteit woningvoorraad</i>	88				
	<i>Algemene middelen</i>	60				
7. Lokaal cultuuraanbod*	<i>6.1 Culturele infrastructuur</i>	699				
<i>Totaal taakmutaties</i>		<i>3.297</i>	<i>2.204</i>	<i>2.191</i>	<i>2.152</i>	<i>2.152</i>

*) betreft compensatie COVID-19

1. Digitale voorzieningen

Voor een drietal digitale voorzieningen wordt een bedrag uitgenomen uit het gemeentefonds:

- Generieke Digitale Infrastructuur:
In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen is afgesproken dat de doorbelasting van de niet-transactiegerichte voorzieningen in de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) voor gemeenten via een uitname uit de algemene uitkering van het gemeentefonds verloopt. De uitname bedraagt 2,492 miljoen euro in 2021.
- MijnOverheid en DigiD:
Eind 2017 hebben de VNG en het ministerie van BZK afgesproken dat de doorbelasting van DigiD en MijnOverheid via de algemene uitkering uit het gemeentefonds verloopt. Voor 2021 wordt een bedrag van 4,215 miljoen euro uitgenomen.
- Burgerservicenummer
In het gebruikeroverleg BSN (Beheer Burgerservicenummer) is met de VNG afgesproken dat vanaf 2020 het gemeentelijke gebruik wordt doorbelast via een uitname uit het gemeentefonds. De bijdrage voor 2021 betreft 0,02 miljoen euro.

Deze drie uitnames betekenen voor Groningen een uitname van 91 duizend euro in 2021.

Voorstel: We stellen voor om, conform voorgaande jaren, het nadeel van 91 duizend te verrekenen met de algemene middelen in 2021.

2. Versterking dienstverlening

In de reactie van het kabinet op het rapport Ongekend onrecht van de Parlementaire ondervragings-commissie Kinderopvangtoeslag (POK) is toegelicht dat naast de hersteloperatie voor getroffen ouders en kinderen, ook maatregelen nodig zijn die structureel tot brede verbeteringen in beleid en uitvoering moeten leiden. Onderdeel hiervan is het versterken van de dienstverlening bij alle onderdelen van de overheid, waaronder de gemeenten. Het kabinet heeft besloten voor het versterken van de dienstverlening bij gemeenten en het extra ondersteunen van mensen in kwetsbare posities voor de periode tot en met 2027 150 miljoen euro per jaar beschikbaar te stellen. Het Rijk kan zich voorstellen dat de transitie niet in deze periode kan worden voltooid en zal daarom vroegtijdig met de VNG het gesprek aangaan over de periode na 2027. Om de dienstverlening bij gemeenten te versterken en mensen in kwetsbare posities extra te ondersteunen heeft de VNG een visiedocument opgesteld met daarin activiteiten die met name inzetten op het vergroten van de menselijke maat in de dienstverlening, ontwikkeling van professionals en systematisch leren, zodat waar nodig structurele verbeteringen op zowel rijksniveau als gemeentelijk niveau worden doorgevoerd. Het visiedocument van de VNG is langs acht actielijnen uitgewerkt.

Voor de algemene uitkering gaat het in 2021 om een bedrag van 109 miljoen euro. Voor de jaren 2022 en verder neemt dit bedrag vervolgens af. Voor Groningen betekent dit de volgende ontvangsten:

(bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
- Digitale dienstverlening			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- Robuust rechtsbeschermingssysteem	339	339	365	365	365	365	365
- Systeemleren	74	74	74	74	74	74	74
- Versterking ondersteuning wijkteams	714	714	714	714	714	793	793
- Impuls integraal werken	571	78	39				
- Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming			meer informatie volgt in de meircirculaire				
	1.697	1.205	1.192	1.153	1.153	1.232	1.232

Daarnaast wordt voor 2021 tot en met 2027 in totaal 15 miljoen euro per jaar beschikbaar gesteld via een tweetal decentralisatie-uitkeringen (zie 14 en 15).

Voorstel: De volgende collegeperiode volgen voorstellen voor de versterking/verbetering van de dienstverlening en extra ondersteuning van mensen in kwetsbare posities. We stellen daarom voor om de ontvangsten in 2022 t/m 2027 te reserveren in de Algemene Bestemmingsreserve. Omdat de begroting 2021 niet meer gewijzigd kan worden, betekent dit dat de ontvangst van 1,697 miljoen euro in 2021 wordt betrokken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening.

3. Jeugdhulp

In mei 2019 hebben de VNG en het Rijk afspraken gemaakt over de inrichting van een subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg met een looptijd tot eind december 2021. Hiertoe is destijds 20 miljoen euro vanuit de 420 miljoen euro aan tijdelijke extra middelen Jeugdhulp voor gemeenten apart gehouden op de begroting van het ministerie van VWS. Via de subsidieregeling kunnen aanbieders van cruciale jeugdhulp tijdelijke liquiditeitssteun ontvangen als dit noodzakelijk is om continuïteit van zorg te garanderen. Er is afgesproken dat de middelen na afloop van de subsidieregeling weer worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Momenteel is nog 18,9 miljoen euro beschikbaar in de subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg en dit wordt dit in deze circulaire wordt de nog beschikbare 18,9 miljoen euro toegevoegd aan het jeugdhulpbudget voor het jaar 2021. Wij ontvangen 251 duizend euro in 2021. (De resterende 1,1 miljoen euro wordt op een later moment - na terugbetaling door de aanbieders - teruggestort in het gemeentefonds).

Voorstel: We stellen voor de ontvangst van 251 duizend euro te betrekken bij de resultaatbepaling van het sociaal domein in 2021.

4. Continuïteit van zorg, meerkosten

De VNG en het Rijk hebben afgesproken dat meerkosten binnen het sociaal domein (Jeugdwet en Wmo) als gevolg van de coronapandemie in 2021 door het Rijk worden gecompenseerd. In opdracht van de ministeries van VWS, FIN, BZK en de VNG is een onderzoek naar de omvang van de totale meerkosten in het sociaal domein uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek is de totale hoogte van de compensatie met betrekking tot de Jeugdwet en Wmo 2015 in het bestuurlijk overleg tussen VWS en VNG van 7 oktober jl. gezamenlijk vastgesteld op 136,1 miljoen euro. Deze compensatie betreft een afrondende afspraak voor meerkosten over 2021. Hiervan is 47 miljoen euro toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds. Wij ontvangen 348 duizend euro in 2021 voor meerkosten jeugdzorg, voor de meerkosten Wmo ontvangen we 244 duizend euro in 2021.

De overige 89,1 miljoen euro wordt verdeeld over de decentralisatie-uitkeringen Maatschappelijke opvang en Vrouwenopvang en de integratie-uitkering Beschermd wonen (zie verderop bij 9, 10 en 11).

Ook komt er een regeling voor de meerkosten in de Jeugdwet en Wmo 2015 in 2022. Op het moment van de vaststelling van de compensatie voor 2021 was echter niet voorzien in nieuwe beperkende maatregelen, welke 12 november jl. zijn aangekondigd. Het Rijk en de VNG hebben afgesproken de eventuele extra meerkosten die hier uit voortvloeien te betrekken bij de compensatie 2022.

Voorstel: We stellen voor om de ontvangst van 348 duizend euro en 244 duizend euro te betrekken bij de resultaatbepaling op het sociaal domein in 2021.

5. Salarislasten zorgdomein

De Tweede Kamer heeft op 16 september 2021 de motie Hijink/Bikker aangenomen over het vrijmaken van extra financiële middelen voor zorgsalarissen. Per brief heeft het kabinet aangegeven een bedrag van 675 miljoen euro beschikbaar te stellen om de zorgsalarissen in het midden van het loongebouw extra te verhogen. Het kabinet stelt vanaf 2022 structureel 94 miljoen euro beschikbaar aan gemeenten, opdat zij de financiële middelen hebben om de stijging van de zorgsalarissen in het sociaal domein mogelijk te kunnen maken. Het grootste deel van deze 94 miljoen euro, 80 miljoen euro, landt in de algemene uitkering. Voor salarislasten Jeugdzorg ontvangen we 538 duizend euro vanaf 2022. Voor salarislasten Wmo ontvangen we 461 duizend euro vanaf 2022. Het overige structurele bedrag van 14 miljoen euro zullen gemeenten in het voorjaar bij de verwerking van de reguliere loon- en prijsbijstelling voor Beschermd Wonen ontvangen.

Voorstel: Voor de ontwikkeling van loon- en prijsontwikkelingen worden de gemeentelijke budgetten waardevast gehouden via ons systeem van nominale compensatie. Omdat de zorglasten stijgen als gevolg van de stijging van de zorgsalarissen stellen we voor om in aanvulling op de reguliere nominale compensatie de ontvangst van 999 duizend euro vanaf 2022 te verrekenen met het programma '3. Vitaal en Sociaal'.

6. Kwaliteitsborging bouw

Op 1 juli 2022 treedt naar verwachting de nieuwe Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen in werking. De wet gaat gefaseerd in. Er wordt gestart met de eenvoudiger bouwprojecten, daarna volgen eventueel de meer complexere projecten. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Onder de Wkb zullen kwaliteitsborgers zorgdragen voor het voldoen aan de bouwtechnische regels. Deze taken vervallen hiermee bij gemeenten die overigens wel het bevoegd gezag blijven houden. Tegelijkertijd wijzigen bepaalde taken en krijgen gemeenten er extra taken bij, zoals registratie en beoordeling van de Wkb-meldingen. Hieronder vallen onder andere bouwmeldingen en gereed meldingen en informatieverstrekking van de start en einde van bouwwerkzaamheden. Voor de noodzakelijke voorbereidingen die de gemeenten nog moeten treffen tot de inwerkingtreding van de Wkb ontvangen gemeenten in 2021 een initiële bijdrage van 10 miljoen euro. Wij ontvangen 148 duizend euro.

Voorstel: In de begroting 2022 is ten laste van het meerjarenbeeld dekking 60 duizend euro beschikbaar gesteld voor de dekking van de kosten in 2022 die samenhangen met de Wkb. We verwachten in 2022 meer kosten dan er voor het knelpunt in het meerjarenbeeld beschikbaar is gesteld. We stellen voor om van de ontvangen 148 duizend euro een bedrag van 60 duizend euro ten gunste van de algemene middelen te laten vrijvallen. De resterende 88 duizend euro wordt betrokken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2021.

7. Lokaal cultuur aanbod

De gemeenten ontvangen 41,6 miljoen euro voor het in stand houden van de lokale en regionale cultuur in 2021. De verdeling van deze middelen over de gemeenten is in deze circulaire verwerkt. Dit komt bovenop de aan de gemeenten voor de eerste helft van 2021 verstrekte 50 miljoen euro voor de instandhouding van de lokale en regionale cultuur. Wij ontvangen 699 duizend euro in 2021.

Voorstel: We stellen voor de ontvangst van 699 duizend euro te betrekken bij de resultaatbepaling (en bestemming) van het resultaat op Cultuur in 2021.

Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Integratie- en decentralisatie uitkeringen zijn geldstromen binnen het gemeentefonds, die niet via de normale verdeelmaatstaven worden verdeeld. Ze hebben een aparte verdeling en een eigen groei. Het geld is onderdeel van het gemeentefonds en is daarmee vrij besteedbaar. Het Rijk doet in veel gevallen wel onderzoek naar de effecten van de toegekende middelen maar kan het geld niet terugvorderen. Het anders inzetten van de middelen dan door het Rijk gewenst zou negatieve consequenties kunnen hebben voor eventuele toekenningen in de toekomst. De decembercirculaire 2021 leidt tot de volgende aanpassingen:

Integratie- en decentralisatie uitkeringen (bedragen x 1.000)	Deelprogramma	2021	2022	2023 t/m 2027
8. Inkomstenderving gemeenten *	<i>Algemene middelen</i>	223		
9. Maatschappelijke opvang *	<i>4.2 Passende ondersteuning en zorg</i>	3.596		
10. Beschermd wonen *	<i>4.2 Passende ondersteuning en zorg</i>	370		
11. Vrouwenopvang *	<i>4.2 Passende ondersteuning en zorg</i>	10		
12. Participatie – SW bedrijven *	<i>1.1 Werk en activering</i>	692		
13. Gemeenteraadsverkiezingen *	<i>4.1 Dienstverlening</i>		418	
14. Systeemleren	<i>Algemene Bestemmingsreserve</i> <i>Algemene Bestemmingsreserve</i>	313	313	p.m.
15. Personen met verward gedrag	<i>10.1 Veilige woon- leefomgeving</i> <i>2.2 Veiligheid</i>	345	345	345
16. Inburgering	<i>4.2 Passende ondersteuning en zorg</i>	30		
17. Einde lening inburgeringsplicht	<i>4.2 Passende ondersteuning en zorg</i>	55		
18. Stedelijke vernieuwingsgebieden	<i>Algemene Bestemmingsreserve</i>	100		
19. Experiment gesloten coffeshopketen	<i>10.1 Integriteit en Veiligheid</i>	185		
20. Ongeadresseerde briefstembiljetten	<i>Algemene middelen</i>	1		
Totaal mutaties		5.920	1.076	345

*) betreft compensatie COVID-19

8. Inkomstenderving gemeenten

In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen is afgesproken dat gemeenten reële compensatie ontvangen voor de derving van inkomsten door covid-19 in 2020. De compensatie betreft de volgende posten: toeristenbelasting, parkeerbelasting, terrasprecario- en reclamebelasting, marktgelden, evenementenleges, havengelden en kwijtschelding/oninbaar verklaren lokale heffingen als gevolg van corona. De compensatie vindt plaats op basis van het verschil tussen begrote en gerealiseerde inkomsten, waarbij eventuele meevallers ten opzichte van de begroting worden gesaldeerd met de derving. Gemeenten ontvangen geen compensatie voor gemiste inkomsten als dit voortkomt uit eigen beleid.

Vooruitlopend op deze afrekening hebben gemeenten in 2020 een voorschot ontvangen van in totaal 245 miljoen euro. Gemeenten hoeven een eventueel te veel ontvangen voorschot niet terug te betalen. Voor 282 gemeenten wordt de compensatie over 2020 nu volledig afgerond. Voor 48 gemeenten (waaronder Groningen) is op dit moment sprake van gedeeltelijke compensatie. Voor 25 gemeenten kan de reële compensatie op dit moment nog niet worden bepaald. De compensatie van deze gemeenten vindt op een later moment plaats. In totaal ontvangen gemeenten in 2021 – bovenop het reeds verstrekte voorschot van 245 miljoen euro - een uitkering van 84,381 miljoen euro. De middelen voor de inkomstenderving worden beschikbaar gesteld via een decentralisatie-uitkering. Gemeenten zullen ook over 2021 compensatie van de inkomstenderving ontvangen. Wij ontvangen 223 duizend euro in 2021 voor inkomstenderving evenementen. Dit betreft voor ons een gedeeltelijke compensatie inkomstenderving want er volgt nog een aanvullende compensatie voor inkomstenderving toeristen- en parkeerbelasting 2020 bij de meicirculaire 2022.

Voorstel: In de jaarrekening 2020 is de inkomstenderving evenementen ten laste gekomen van de algemene middelen. We stellen voor de ontvangen coronacompensatie van 223 duizend euro vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen.

9. Maatschappelijke opvang

Aan de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang wordt in 2021 een bedrag van 80,8 miljoen euro toegevoegd. De verdeling vindt plaats naar rato van de aandelen van de centrumgemeenten in het objectieve verdeelmodel. Daarnaast wijzigt de verdeling van de decentralisatie-uitkering door de actualisatie van de maatstaf uitkeringsontvangers (drempel). Wij ontvangen 3,596 miljoen euro in 2021.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente stellen we voor om de ontvangst van 3,596 miljoen euro in 2021 te verrekenen met het deelprogramma '4.2 Passende ondersteuning en zorg'. Omdat de begroting 2021 niet meer gewijzigd kan worden, betekent dit dat de ontvangst van 3,596 miljoen euro wordt betrokken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2021.

10. Beschermd wonen

Aan de integratie-uitkering Beschermd wonen wordt in 2021 een bedrag van 8 miljoen euro toegevoegd. De verdeling vindt plaats naar rato van de aandelen van de centrumgemeenten in het historische verdeelmodel. Wij ontvangen miljoen 370 duizend euro in 2021.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente stellen we voor om de ontvangst van 370 duizend euro in 2021 te verrekenen met het deelprogramma '4.2 Passende ondersteuning en zorg'. Omdat de begroting 2021 niet meer gewijzigd kan worden, betekent dit dat de ontvangst van 370 duizend euro wordt betrokken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2021.

11. Vrouwenopvang

Aan de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang wordt in 2021 een bedrag van 0,3 miljoen euro toegevoegd. De verdeling vindt plaats naar rato van de aandelen van de centrumgemeenten in het objectieve verdeelmodel. Wij ontvangen 10 duizend euro in 2021.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente stellen we voor om de ontvangst van 10 duizend euro in 2021 te verrekenen met het deelprogramma '4.2 Passende ondersteuning en zorg'. Omdat de begroting 2021 niet meer gewijzigd kan worden, betekent dit dat de ontvangst van 10 duizend euro wordt betrokken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2021.

12. Participatie – SW bedrijven

Eerder heeft het kabinet de gemeenten, voor 1 maart tot 31 december 2020, 140 miljoen euro verstrekt voor het opvangen van de exploitatietekorten van de Sociale Werkbedrijven. Het kabinet stelt voor ditzelfde doel aanvullend 45 miljoen euro beschikbaar voor de periode van 1 januari 2021 tot 1 oktober 2021. Het bedrag is toegevoegd aan de integratie-uitkering Participatie, via een verhoging van de Rijksbijdrage Wsw. In de septembercirculaire 2021 was al een bedrag van 35 miljoen euro aangekondigd. Daar is de gereserveerde 10 miljoen euro, waarover ook wordt gesproken in de septembercirculaire 2021, aan toegevoegd. Hiermee is ook het laatste gedeelte van de aangekondigde steun verleend. Wij ontvangen 692 duizend euro in 2021. We hebben de raad eerder voorgesteld om voor een bedrag van 538 duizend euro voorbeslag te leggen op het rekeningresultaat 2021 onderdeel voor de dekking van het Werk- en Ontwikkelprogramma 2022-2025.

Voorstel: We stellen voor de ontvangst van 692 duizend euro te betrekken bij de resultaatbepaling (en bestemming) van het resultaat op Participatie in 2021.

13. Gemeenteraadsverkiezingen

Het kabinet stelt 30,38 miljoen euro voor 2022 beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra kosten die zij moeten maken bij het organiseren van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 gezien de huidige epidemiologische situatie. De extra kosten hangen onder meer samen met het huren van locaties en het inhuren van stembureauleden voor het vervroegd stemmen op de maandag en dinsdag voorafgaand aan de reguliere dag van stemming, met aanvullende kosten voor de inrichting van stemlokalen, en met het mogelijk moeten huren van alternatieve locaties die in de coronacrisis beter geschikt zijn om als stemlokaal in te richten. Het bedrag wordt uitgekeerd via een decentralisatie-uitkering en verdeeld op basis van het aantal kiesgerechtigden per gemeente. Daarbij is een gedifferentieerd bedrag per kiesgerechtigde naar gemeenteomvang gehanteerd. Wij ontvangen 418 duizend euro in 2022.

Rekening houdend met deze ontvangst bedraagt het tekort op het verkiezingsbudget 172 duizend euro. In raadsvoorstel (610755-2021) is voorgesteld om dit extra tekort te onttrekken aan de Algemene Reserve.

Voorstel: We stellen voor om de ontvangst van 418 duizend euro in 2022 te verrekenen met het deelprogramma '4.1 Dienstverlening'.

14. Systeemleren

Een belangrijke actielijn bij het versterken van de dienstverlening is 'Leren van de praktijk: signalen serieus nemen'. Voor zowel 2021 en 2022 is een bedrag van 5 miljoen euro beschikbaar voor extra inzet van expertise en capaciteit in de 15 gemeenten waarmee in het kader van het programma Leefbaarheid en Veiligheid sinds 2019 intensief wordt samengewerkt. De 16 stedelijke vernieuwingsgebieden in deze gemeenten zijn gebieden waar gemeenten en betrokken partijen werken aan een langjarige, integrale en lerende aanpak om de uitvoering en dienstverlening beter te laten aansluiten op de vraagstukken van kwetsbare bewoners. De geleerde lessen binnen de koplopergemeenten kunnen ook worden benut in andere gemeenten. Hiervoor worden gerichte kennis- en leeractiviteiten uitgevoerd, waarbij nauw zal worden aangesloten bij het kennis- en leernetwerk van het programma Leefbaarheid en Veiligheid en de kennisinfrastructuur van de VNG en betrokken kennispartners. Er moet nog worden gezien aan welke gemeenten en hoe de 5 miljoen euro voor de jaren 2023 tot en met 2027 beschikbaar wordt gesteld. In een latere circulaire volgt hier meer informatie over. Wij ontvangen 313 duizend euro in 2021 en 2022.

Voorstel: De volgende collegeperiode volgen voorstellen voor de versterking/verbetering van de dienstverlening en extra ondersteuning van mensen in kwetsbare posities. We stellen daarom voor om de ontvangst van 313 duizend euro in 2021 en 2022 te reserveren in de Algemene Bestemmingsreserve. Omdat de begroting 2021 niet meer gewijzigd kan worden, betekent dit dat de ontvangst van 313 duizend euro in 2021 wordt betrokken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2021.

15. Personen met verward gedrag

Gemeenten hebben het kabinet verzocht om middelen beschikbaar te stellen aan de Zorg- en Veiligheidshuizen voor de aanpak van personen met verward gedrag en een hoog veiligheidsrisico. Het Zorg- en Veiligheidshuis is de plek waar partijen (gemeente, zorg, Openbaar Ministerie en politie) samenwerken op het snijvlak van zorg en veiligheid. Met deze bijdrage richten de gemeenten binnen de Zorg- en Veiligheidshuizen een landelijk dekkend netwerk in om te zorgen dat personen met (verward gedrag en) een hoog veiligheidsrisico een persoonsgerichte aanpak krijgen met passende (beveiligde) zorg en begeleiding. Het kabinet omarmt deze ambitie van de gemeenten en stelt conform het verzoek van de gemeenten voor de jaren 2021 t/m 2027 jaarlijks 10 miljoen euro beschikbaar. Dit gebeurt met een decentralisatie-uitkering aan de centrumgemeenten van de veiligheidsregio's. Wij ontvangen 345 duizend euro in 2021 t/m 2027.

Voorstel: Aangezien het middelen betreft die de gemeente Groningen ontvangt in haar hoedanigheid als centrumgemeente stellen we voor om de ontvangst van 345 duizend euro in 2021 t/m 2027 te verrekenen met deelprogramma '2.2 Veiligheid'. Omdat de begroting 2021 niet meer gewijzigd kan worden, betekent dit dat de ontvangst van 345 duizend euro wordt betrokken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening.

16. Inburgering

Aan de integratie-uitkering Inburgering wordt 6,008 miljoen euro voor 2021 toegevoegd voor de kosten die gemeenten maken voor informatievoorziening in voorbereiding op het nieuwe inburgeringsstelsel. In het bestuurlijk overleg van oktober 2021 zijn tussen het ministerie van SZW en de VNG afspraken bekrachtigd over de incidentele vergoeding die gemeenten ontvangen voor de kosten die zij maken voor de ICT-voorzieningen die gereed moeten zijn op 1 januari 2022. Het betreft hier de kosten die gemeenten maken voor de ontwikkeling naar het zogenoemde Plateau 1 van de informatievoorziening. De middelen worden beschikbaar gesteld voor het inrichten van hun eigen ICT-landschap en de bijbehorende werkzaamheden zoals het opleiden van medewerkers, het aanpassen van werkprocessen en de noodzakelijke aanpassing of aanschaf van een softwaresysteem. Wij ontvangen 30 duizend euro in 2021.

Voorstel: We stellen voor om de ontvangst van 30 duizend euro te betrekken bij de resultaatbepaling van het sociaal domein in 2021.

17. Einde lening inburgeringsplicht

In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van SZW en de VNG afspraken gemaakt over het ondersteunen van de zogenaamde Einde lening inburgeringsplichtig (ELIPs). Dit zijn inburgeraars die hun lening voor de inburgering (vrijwel) volledig hebben uitgeput, maar nog steeds inburgeringsplichtig zijn. Gemeenten zullen inburgeraars die tot deze doelgroep behoren begeleiden. Gemeenten gaan zelf over de wijze van invulling van de begeleiding. Via een decentralisatie-uitkering worden middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld voor begeleiding en het in een beperkt aantal gevallen financieel ondersteunen van ELIPs bij het betalen van extra cursussen of examengelden. Wij ontvangen 55 duizend euro in 2021. Over de bedragen voor de jaren 2022 – 2026 volgt meer informatie in de meicirculaire 2022.

Voorstel: We stellen voor om de ontvangst van 55 duizend euro te betrekken bij de resultaatbepaling van het sociaal domein in 2021.

18. Stedelijke vernieuwingsgebieden

In het kader van het programma Leefbaarheid en Veiligheid wordt sinds 2019 intensief samengewerkt met 15 gemeenten, waarin de 16 stedelijke vernieuwingsgebieden liggen. De stedelijke vernieuwingsgebieden zijn de gebieden waar de leefbaarheid het meest onder druk staat. Gebieden waar een individuele sectorale aanpak ontoereikend is, maar een integrale aanpak vanuit onderwijs, arbeidsmarkt, wonen en veiligheid en in voorkomende gevallen gezondheid van belang is. Op basis van de beschikbare middelen vanuit de reactie van het kabinet op het rapport Ongekend onrecht ontvangen de 16 stedelijke vernieuwingsgebieden elk eenmalig 100 duizend euro.

Voorstel: We willen deze middelen in 2022 inzetten voor cofinanciering van verwachte rijks gelden voor stedelijke vernieuwing. We stellen voor om de ontvangst van 100 duizend euro voorsnog te reserveren in de Algemene Bestemmingsreserve. Omdat de begroting 2021 niet meer gewijzigd kan worden, betekent dit dat het wordt betrokken bij de resultaatbepaling en -bestemming bij de jaarrekening 2021.

19. Experiment gesloten coffeeshopketen

De ministeries van JenV en VWS werken aan de opgave uit het regeerakkoord 2017 om het mogelijk te maken dat er een experiment gesloten coffeeshopketen komt. Hiervoor is wet- en regelgeving opgesteld en zijn tien gemeenten aangewezen waar het experiment zal plaatsvinden. Door deelname aan het experiment krijgen deze gemeenten extra taken en bevoegdheden met betrekking tot coffeeshops en coffeeshopbeleid. De bijdrage houdt verband met het uitvoeren van deze extra werkzaamheden, zoals het uitvoeren van toezicht en handhaving. De gemeenten ontvangen hiervoor een tegemoetkoming, bestaande uit een vaste component en een variabel deel afhankelijk van het aantal coffeeshops. Het gaat in totaal om een bedrag van 1,378 miljoen euro. Wij ontvangen 185 duizend euro in 2021.

Voorstel: We stellen voor om de ontvangst van 185 duizend euro te betrekken bij de resultaatbepaling en -bestemming rondom Veiligheid bij de jaarrekening 2021.

20. Ongeadresseerde briefstembiljetten

Bij de Tweede Kamerverkiezing in 2021 hebben zestien gemeenten op verzoek van het ministerie van BZK extra werkzaamheden verricht om de ongeadresseerde briefstembiljettenveloppen die bij deze gemeenten zijn bezorgd, voor te openen. Als een stempluspas van een andere gemeente werd aangetroffen, tezamen met een briefstembiljet, is verzocht deze briefstembiljettenvelop bij de juiste gemeente te bezorgen voor verdere behandeling. Voor de hiervoor gemaakte kosten wordt een vergoeding verstrekt van in totaal 42 duizend euro in 2021. Wij ontvangen hiervan 1 duizend euro.

Voorstel: Mutaties onder de 15 duizend euro worden niet verrekend met de sector. Het voordeel van 1 duizend euro in 2021 komt ten gunste van de algemene middelen.

Overige mededelingen/ ontwikkelingen

Landelijke vreemdelingen voorzieningen

In de meicirculaire 2019 zijn voor de periode 2019-2021 middelen beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van de Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen (LVV). Door middel van deze voorzieningen worden vreemdelingen zonder recht op verblijf of rijksopvang begeleid naar een bestendige oplossing voor hun situatie, waarbij hen onderdak wordt geboden. Het ministerie van JenV en de VNG hebben afgesproken de pilots te verlengen. Dit betekent dat ook voor 2022 middelen beschikbaar zullen worden gesteld. Meer informatie is - anders dan in de septembercirculaire 2021 vermeld - niet in deze circulaire opgenomen, maar volgt naar verwachting in de meicirculaire 2022.

Crisisdienstverlening: aanpak jeugdwerkloosheid

In de decembercirculaire 2020 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de Crisisdienstverlening in het kader van het steun- en herstellepakket. De aanpak jeugdwerkloosheid is met een jaar verlengd tot en met 2022. De middelen zullen met de meicirculaire 2022 beschikbaar worden gesteld aan de 35 arbeidsmarktregio 's. Het Ministerie van SZW vervult hierbij een faciliterende rol.

Klimaat

In de septembercirculaire 2021 is aangegeven dat het kabinet 72,5 miljoen euro voor 2022 beschikbaar stelt voor de klimaatakkoordtaken van gemeenten, ondersteuning van medeoverheden en RES. Dit om te voorkomen dat de uitvoering van het Klimaatakkoord stil komt te vallen. De aanwending van de middelen is als volgt voorzien:

- o Uitvoeringskosten gemeenten: 40 miljoen euro.
- o RES-regio's: 12 miljoen euro.
- o Nationaal Programma RES: 5 miljoen euro.
- o Subsidies/opdrachten/bijdragen, waaronder expertpool: 3 miljoen euro.
- o Expertise Centrum Warmte (ECW): 7,5 miljoen euro.
- o Interbestuurlijk programma Gebouwde Omgeving: 2,5 miljoen euro.
- o Subsidie voor de Participatiecoalitie RES Regio's: 2,5 miljoen euro.

In lijn met de begrotingssystematiek zal het deel van de middelen dat wordt toegevoegd aan het gemeentefonds en het provinciefonds naar verwachting bij Voorjaarsnota 2022 beschikbaar komen en worden verwerkt in de meicirculaire 2022. Het is aan een nieuw kabinet om een besluit nemen over de totale uitvoeringskosten voor de periode 2022 en verder. De grondslag voor de verdeelsystematiek zal dan opnieuw bekeken worden.

IU Voogdij/18+: vangnetregeling 'Aangepaste werkwijze implementatie nieuw woonplaatsbeginsel'

Op 2 november 2021 hebben het Rijk en de VNG een aangepaste werkwijze rondom de implementatie van de Wet wijziging woonplaatsbeginsel afgesproken. Door de aangepaste werkwijze blijven gemeenten tijdelijk (langer) financieel verantwoordelijk voor een deel van jeugdigen voor wie de zorgvuldige overdracht naar de daadwerkelijk verantwoordelijke gemeente nog niet volledig is afgerond. Mocht een gemeente kosten hebben gemaakt voor een jeugdige waar zij uiteindelijk niet verantwoordelijk blijkt te zijn, dan kan de gemeente deze kosten verrekenen met de daadwerkelijk financieel verantwoordelijke gemeente. Mocht een gemeente onverhoopt te maken krijgen met niet-verrekenbare kosten, dan kan gebruik worden gemaakt van de specifiek hiervoor in het leven geroepen vangnetregeling 'Aangepaste werkwijze implementatie nieuw woonplaatsbeginsel'. Op 25 november 2021 is de vangnetregeling vastgesteld. De vangnetregeling komt boven op de twee compensatieregelingen die het Rijk en de VNG al eerder zijn overeengekomen in verband met de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel.

In het voorjaar van 2023 kunnen gemeenten een aanvraag voor compensatie op grond van de vangnetregeling indienen. In de meicirculaire 2023 wordt gepubliceerd welke gemeenten compensatie ontvangen vanuit de vangnetregeling. Dit loopt gelijk met publicatie van die gemeenten die compensatie ontvangen vanuit de compensatieregeling 'woonplaats onbekend'. Vooralsnog is 30 miljoen euro gereserveerd om zowel de vangnetregeling 'aangepaste werkwijze implementatie nieuw woonplaatsbeginsel' als de compensatieregeling 'woonplaats onbekend' uit te kunnen voeren. Mocht op enig moment blijken dat dit bedrag niet toereikend is, dan besluiten VNG en het Rijk gezamenlijk over ophoging van de gereserveerde middelen vanuit het gemeentefonds.

Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg

Het wetsvoorstel 'Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg (PHB JGZ)' is in oktober 2020 aangeboden aan de Tweede Kamer en zou naar verwachting op 1 januari 2022 in werking treden. In dat kader is voor de uitvoering van het wetsvoorstel vanaf 2022 jaarlijks 5,3 miljoen euro aan de algemene uitkering toegevoegd. Echter doordat de behandeling in de Kamers langer duurt dan verwacht, wordt de beoogde inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2022 niet gehaald. In overleg met de VNG is daarom besloten te streven naar een inwerkingtreding van 1 juli 2022. Met het oog op compensatie van eventueel gemaakte kosten wordt de komende tijd bezien welk deel van het bedrag dat betrekking heeft op het eerste half jaar van 2022 in de algemene uitkering beschikbaar blijft. Er volgt meer informatie in een volgende circulaire.

Begrotingswijziging

De mutaties in de decembercirculaire leiden voor 2022 tot de volgende begrotingswijziging in de begroting 2022:

Begrotingswijziging 2022									
Effecten decembercirculaire 2022									
Betrokken directie(s)	divers								
Naam voorstel	Effecten decembercirculaire 2022								
Besluitvorming (orgaan + datum)	<titel en datum raad> (bij interne wijzigingen niet van toepassing)								
Incidenteel/ Structureel	I								
Soort wijziging	Exploitatie								
Financiële begrotingswijziging							Bedragen x 1.000 euro		
Programma	Deelprogramma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev.res.	Onttr. res.	Saldo na res. mut.
02 Leefomgeving en Veiligheid	02.2 Veiligheid	Concernstaf	S	345		-345			-345
03 Vitaal en Sociaal	03.3 Welzijn, gezondheid en zorg	Dir. Maatschappelijke Ontw.	S	999		-999			-999
04 Dienstverlening en bestuur	04.1 Dienstverlening	Dir. Publieke Dienstverlening	I	418		-418			-418
04 Dienstverlening en bestuur	04.2 College, raad, wijkvernieuwing en gebied	Concernposten	S			0	1.127		-1.127
04 Dienstverlening en bestuur	04.2 College, raad, wijkvernieuwing en gebied	Concernposten	I			0	391		-391
04 Dienstverlening en bestuur	04.3 Algemene inkomsten en post onvoorzien	Concernposten	S		2.471	2.471			2.471
04 Dienstverlening en bestuur	04.3 Algemene inkomsten en post onvoorzien	Concernposten	I		809	809			809
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				1.762	3.280	1.518	1.518	0	0

Overige consequenties

Vervolg

Bovenstaande financiële effecten zullen in juni worden meegenomen bij de jaarrekening 2021, de 1e voortgangsrapportage 2022 en het financieel meerjarenbeeld 2023-2026.

Lange Termijn Agenda

**Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,**

**burgemeester,
Koen Schuiling**

**secretaris,
Christien Bronda**

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.